

DET FRIE NORGE

Nr. 2. Januar 1941. — Redaksjon: Representanter for 98 % av det norske folk. — 2. Årgang.

Nytt år.

I disse dager begynner et nytt år. Førrige gang nyåret ble feiret sto det norske folk mer som tilskuere til den gigantiske og blodige maktkamp som ble utkjempt på forskjellige steder i verden. Grusomme begivenheter hadde satt sitt merke i vårt sinn. Mange land var utslettet som selvstendige stater, de var blitt ofre for ideer og ansknelser som vi sto fremmede overfor. Vår innsats i oppgjøret besto i å hjelpe der rettens og sannhetens idealer ble forsvart.

Slik fortonet årskiftet seg den gang. Og knapt var året begynt før nye nederlag rammet små land. Det er ikke på sin plass nå å diskutere hvorledes vi den gang tok stilling til hendingene, for vårt lands vedkommende var ønskene og målene bare dette ene: at vår nøytralitet måtte hestå for at vi fortært kunne bygge landet i pakt med den fremskrittssånd som besjeler alle de nordiske folk. Våre tradisjoner og vilje til fred hindret oss i å tro at snart skulle Norges selvstendighet være en saga blott. Heller ikke trodde vi at norske menn og kvinner var villige til å selge sine idealer for egen vinnings skyld.

Men vi tok feil. Det er ingen skam å ha for stor tro på menneskene. Derimot er det til skam for hele folket at det også blant oss var folk uten den enkleste form for nasjonalfølelse, kjærlighet og mot til å handle i samsvar med hva mann og kvinne fra de tusen hjem ønsker, tror og vil.

Vi ble overfalt, forrådt og trampet ned. Vi blir ruinert og fengslet. Våre døtre voldtas. Barbariet og terroren prøver å drepe livsmotet i oss. Men vi har kjempet, kjempet med ære, og vi skal fortsatt kjempe.

Hva er det vi kjemper for. For mat og klær, hus og heim? Selvfølgelig. Men først og fremst for noe mer og større, nemlig for vår eksistens som tenkende og frie mennesker. Vårt fedreland er ikke bare skønne åser og fjell. Det er også selvbestemmelsesretten. Før var vi ikke så oppmerksomme på dette. Det var så selvfølgelig. I dag vet alle hva den betyr: Fiskeren får ikke lenger reise så langt ut på havet han vil, bonden må levere sine produkter til våre bødler, ungdommens og

idrettens organisasjoner undergraves, tariffavtalene gjøres illusoriske, møtefriheten oppheves angivermentaliteten fremelskes, presse og radio ensrettes.

Kort sagt: Nesten intet er tilbake av det Norge vi levde for og bygget opp. Allikevel går vi inn i det nye år med løftet hode og våkent blikk. Hvorfor? Fordi vi vet at kjernen i oss lever, mann og kvinne, gammel og ung fra landsende til annen står beredt til på første vink å kaste åket av.

Det er et alvorlig år vi går i møte, men det er ikke første gang i vår historie at jernhelen truer vår kultur og vårt nasjonale liv. La barbariet råde ennå en stund. Vi har kraft og mot til å holdo ut. Vi vil alle bli med i den aktive kamp og sier med dikteren:

Gi meg de rene og ranke, de faste og sterke menn.

De som har tålmod og vilje og aldri i livet går hen og selder min store tanke, men kjemper til døden for den.

Gi meg de kolde og kloke, som kjenner min virkelighet.

Bedre enn mange som sier de tror, trenger jeg noen som vet, intet er mer som skrift i sand enn løfter om kjærlighet.

Gi meg de brennende hjerter som aldri gir tapt for tvil, som aldri kan kues av mismot og trues av sorger til hvil, men møter hver seier, hvert nederleg med samme usårlige smil.

Ja, gi meg de beste blant dere, og jeg skal gi dere alt, ingen ken vite før seiren er min hvor meget det virkelig gjaldt.

Kan hende det gjelder å redde vår jord. De beste blant dere er kalt.

Det Frie Norge.

Denne avisen kom ut med flere nummer i 1940. Det er vårt mål å gjøre avisen til talsmann for de oppfatninger som gjør seg gjeldende hos alle nordmenn uansett stilling og klasse. Vi vil søke å spre opplysninger om de faktiske forhold og på alle måteri møtegå quislingenes og tyskernes løgnpropaganda.

Dette arbeide byr på store vansker, og vi ber om at våre lesere dommer resultatet av arbeidet under hensyntaken til dette.

Det er klart at opplaget ikke er så overveldende stort. Det er derfor om å gjøre at avisen sirkulerer. Send den videre etter den er lest. Hvert eneste nummer må bli lest til det er utslitt. Det er vår oppgave til leserne. Det får ikke hjelpe om avisen blir litt krollet og fillet. Den er likevel mer verdt enn en ny, fin sensurert avis!

Hirdkultur.

Om formiddagen 26. november ifjor kom en hirdmann fulgt en sivil opp i Studentersamfundets lokaler i Trondheim og klistret opp plakater på forskjellige steder. Plakatene ble imidlertid fort tatt ned av studentene. Da det her forelå ulovlig inntrengen og plakatklistring på privat eiendom ble politimesteren gjort oppmerksom på saken.

Studentersamfundets styre hadde tidligere ved underhuadlinger med det tyske politi blitt enige om å gjøre alt for å unngå uro og bråk innen Studentersamfundet, og Studentersamfundets styre presiserte på uy sin apsolutte vilje til å sørge for ro og orden og sa fra at hvis det fra hirdens side ble gjort flere forsøk, vilde plakaterne påny bli tatt vekk, og i skrivelsen til politimesteren meddelte styret at det regnet med politiets bistand.

Det samme standpunkt ble presisert i skrivelsen til rikshirden i Trondheim den 27. november.

Fungerende formann i Studentersamfundet
blir overfalt.

Den 29. november ved 14,30 tiden er formannen på sitt kontor da en hirdmann og et par andre masjerer inn, formannen blir ført ut og får beskjed om at han er arrestert. Hirdmannen forklarte at han hadde sendt ham et uforskammet brev, og nå skulle han få lov til å klistre opp plakaterne han hadde revet ned. Studentersamfundets formann nektet å ha sendt noe uforskammet brev og viste til at det som sto i hans brev til hirden var det samme som Studentersamfundet var kommet over ens med politiet og de tyske myndigheter om. Han nektet likeledes å klistre opp noen plakater. Han

fikk derpå en rekke kraftige slag i ansiktet. Tre ganger ble han slått til jorden. Mellom slagene ble han spurt om han var villig til å sette opp plakaterne. Han nektet hver gang, og etter at hirdføreren var ferdig med ham ga han to av hirden ordre til å gi formannen julind.

Politiet blir kjent med saken.

Dette rå overfall mot en mann som bare gjorde sin plikt, ble meldt til politimesteren. Videre meldte Studentersamfundets styre hirdens fører i byen for å ha trengt seg inn i samfundets lokaler og for å foreulempet formannen. Hele saken ble dessuten meldt til det tyske sikkerhetspoliti.

Vi vet intet om den videre utvikling av saken. Men det er vel grunn til å tro at sakens aktstykker ligger og suger støv på et kontor på politistasjonen i Trondheim. Der blir den vel liggende som hevis på rettsløsheten i landet vårt idag.

Karakteristiske for situasjonen er et par artikler i „Adresseavisen“ hvor overfallsmennene får full støtte. Studentersamfundets formann stemples som en oppvigler og provokator.

De unges mening.

Vi er ungdom fra alle samfunnslag, i våre rekker kjemper visergutter side om side med studenter, fagarbeidere sammen med funksjonærer. Byenes ungdom sammen med landsbygdens. Enige står vi sammen på post, for frihet, mot diktatur.

Alle er vi preget av offervilje og pågangsmot. Vi kjenner ingen som sviker sine ideer og sitt land, for vi kjemper for et mål som har gitt oss samholdes krefter og troens uutslukkelige ild. Vi kjemper for det frie Norge. Det Norge som skal gro frem når nazismens kvelende aske er feiet vekk fra norsk jord. Hverken naziterror, tyske bajonetter eller forryte quislinger kan knekke våre villjer og slukke vår tro.

Norge skal få friheten tilbake. Her i landet kan bare nordmenn rå om folk og land skal få lykke og fred. Det norske folkelyne passer hedre for nestekjærlighet og fred enn for raseteorier og hat. Demokratiet og friheten kan gi den enkelte større utviklingsmuligheter enn fullstendig ensretting og autoritetsdyrkelse.

Bak oss har vi tusener av sterke ungdommer, foran oss harde tider med terror og forfølgelse, men i det fjerne ser vi den frihetsvåren som skal bryte opp nazisens, og i soldemringen stiger atter landet frem fruktbart og fritt.

Denne kampen har vi tatt i bevissheten om våre forpliktelser mot våre fedre og mot landets fremtid. Det finnes ingen tvil — seiren blir vår.

Idretts-striden.

Det har alltid vært en selvfølge at de aktive idrettsutøvere selv valgte sine tillitsmenn fra nederst til øverst, og de tallose små og store tak fra lagsformenn og styremedlemmer har båret store frukter. Når det gjelder selve idrettsprestasjonene står vi på ingen måte tilbake. Det var ikke lenge mellom hver gang at Norges navn floy over verden på grunn av ypperlige prestasjoner. Når vi så tenker på at vi er et folk med knappe 3 mill. mennesker så skulle vi ha beviser nok for at det systemet vi har brukt, på den ypperligste måten har svart til sin hensikt. Tar vi de 3 nordiske land med i alt ca. 15 mill. mennesker hvor idretten har vært ledet etter de samme prinsipper, så finnes det ikke en idrettsgren hvor Norden ikke kan hamle opp med hvem som helst, ja selv med stater på 80 til 100 mill. mennesker.

Det viser at vi ingen ting har å lære av dem som i dag blander seg inn i norsk idrettsadministrasjon. Det viser seg også at vi intet har å lære fra det landet som i dag av enkelte blir satt opp som idealstaten på alle områder. Tvert imot har den sterke og frie norske idrettsbevegelse adskillig den kunne lære bort til den førerpregede tyske maskinidretten. Det skal de vite de som i dag blander seg inn i idretts spørsmålet at vi trenger ingen diktatorer innenfor norsk idrett. Vi er ikke en saueflokk ensrettede og umående idrettsmenn. Vi har f. eks. alle bedre greie på norsk idrett enn kst. landsforreder Stang. Vi trenger ikke å bli ført av samme hr. Stang fordi denne mann ikke kjenner noen vei som bringer oss lenger frem enn de gamle, prøvede metoder vi idrettsmenn behersker uten fører.

Hva hjelper det så at en Reichborn Kjennerud blir idrettsfører. Er det noe som har vært en plett på norsk idrett så er det levebrødsadvokatene. Atter har en av dem dukket frem på arenaen, ikke av kjærlighet til idretten, men utelukkende for å mele sin egen kake.

Herr R. Kjennerud, vi kan hilse fra all norsk idrettsungdom og si at den dag de tyske utsugere er ute av landet da skal De få samme belønning som de andre levebrødslandsforrederne. I så fall er De ikke den eneste som er blitt ført galt avsted av personlig maktbegjær og egoisme.

Vi idrettsmenn har tatt kampen opp på vår måte. Resultatet er hundre prosent blokade av det selvbestaltede idrettsdepartement og nazistiske diktatorsystem. Vi driver ikke idrett på kommando. Først skal nazistene vekk og tyskerne ut av landet, så tar vi til med idretten igjen. Hva er vel mer naturlig enn at alle de idrettsmenn har gått til åpen kamp mot de tyske nazimetoder når de blir forsøkt på norsk jord. Vi vet hva vi har mistet.

Ett har idretten lært oss, nemlig at vi ikke skal gi opp i første omgang. Er det et begrep all sunn idrett mangler så er det begrepet „gi opp“. For oss er kampen for en fri idrettsbevegelse identisk med kampen for et fritt Norge. Derfor gjelder det i dag ikke bare kampen om retten til å herske over sin egen kropp og sin egen bevegelse, den har et større mal og et videre perspektiv — det gjelder fedrelandets frihet og fremtid.

Usensurerte nyheter.

Alle slags jordbruksvarer, spesielt egg og smør med kløvermerket er blitt ført til Tyskland i store mengder. Varene lanseres som „Liebesgaben aus Norwegen“ under slagordet „støtt norsk landbruk“.

Det er planer om å ta ut 20 tusen tonn klippfisk, 10 tusen tonn er allerede sendt til Tyskland. All sildeolje er beslaglagt. Salg til norske kan bare skje etter tillatelse fra de tyske myndigheter. 50, tusen kg, sjokolade til er rekvirert. Ca. 140 tusen par skaftestovler er bestilt.

De konstituerte snakker fremdeles om at veien til Norges storhet går gjennom N. S.

N. S. proklamerer at det skal bli slutt med all korrupsjon ved besettelsene av offentlige stillinger, og hyller valgspåket: „Den rette mann på den rette plass.“ Vi nevner noen eksempler på hva det vil si i praksis:

Som „inneuriksråd“, en ny fet stilling med rang over ekspedisjonssjefene, er utnevnt O. R. sakfører Thorleif Dahl. Kvalifikasjoner: Lendforreder, 32 år, født i Skien. Fikk „Står til haud“ til eksamen. I Skien hvor han virket, fikk han bare det arbeide som andre jurister ikke ville ta. Lønna hans er kr. 15 000.

Som pressedirektør — igjen en ny stilling — er ansatt skolelærer Anders Beggerud. Om hans kvalifikasjoner vites intet, men han har aldri før hatt noe med aviser å gjøre uten som abonnent. Skolebarna karakteriserer ham imidlertid som en „snild“ lærer. Gasjen er kr. 13 500.

En mann som heter Bjarne Holst har vært særskild heldig. Han er ansatt som sekretær hos kst. Lunde. Gasjen er kr. 7650, til dette et reguleringstillegg samt kr. 4000 i representasjonsutgifter. Det er nytt og et merkelig fenomen i statstjenestens historie at sekretærer har representasjonsutgifter.

Den fra Købersaken kjente ändemaner, Øyvind Lange, er blitt presssekonsulent. Han var i sin tid redaktør i Teknisk Ukeblad, men ble kastet på

grunn av sommel av forskjellig art. Det går rykter om han heller ikke duger i sitt nye hverv.

I Trøndelag og Møre har N. S. arrangert en hel rekke møter i høst. Ifølge politirapporter har tallet av de fremmøtte i bygene ligget mellom 5 og 0. Foredragsholderen og hirden har alltid vært i klart flertall.

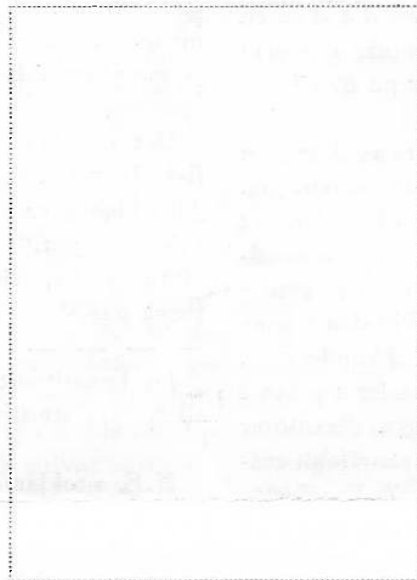
I et møtelokale på en av øyene hadde folket sluppet inn tre sauer, andre tilhørere kom ikke.

Et sted hvor det var møtt fram to tilhørere, var foredragsholderen rasende og sa sarkastisk at folk satt vel hjemme og hørte på London. En av tilhørerne trakk frem klokken, så på den og sa. — Jo bøtterdø, nå er det jo nyheter fra England, og dermed strøk han på der han også.

Et møte hvor det var møtt fram en tilhører ble referert slik i Fritt Folk.

Møtet var meget vellykket, alle de fremmøtte unntagen en meldte seg inn i N. S.

Til Kongen.

Her tenkør vi oss et bilde av kong Håkon

Ditt valgsprog: Alt for Norge,
det har Du trofast holdt,
om vi stod fram på torget
og ropte på revolt.
Om våre ord falt krasse,
Dig ledet ingen vill,
Du hører ingen klasse,
men hele folket til.

Slik skal en konge være,
så rolig og så rank.
Du er vår egen ære,
ulastelig og blank.
Selv på den tunge dagen,
da skjold og verge brast,
og da vår hær var slagen,
sto Du fremdeles fast.

Mot usseldommen, sviket
mot niddings leiesvenn,
står samlet hele riket
vi venter Dig igjen!
Om våpenløse, svake
vi holder ennå stand.
Vi venter Dig tilbake,
her er ditt folk, ditt land.